

JEUGDORKEST
NEDERLAND

PROGRAMMA WINTERTOURNEE

2019-2020

WWW.JEUGDORKEST.NL

WWW.MAJESTIC-PERCUSSION.COM

majestic

Exclusieve slagwerkleverancier van het JON

..... listens to musicians and is dedicated to surpassing their expectations
and experience with its innovative designs
.....believes that every percussionist deserves intelligently designed
instruments to explore their own music

KOM LUISTEREN BIJ **ONZE** **SELECTIES** EN BIJ **DE FINALES**

Enschede	10-12 jan
Zaandam/Haarlem	24 - 26 jan
Groningen	7-9 febr
Rotterdam	14-16 febr
Enschede	6-8 mrt
Veghel	20-22 mrt

PRINSES CHRISTINA
CONCOURS

Nationale Halve Finale
Den Haag

5 april

Nationale Finale
Den Haag

14 april

PROGRAMMA

ARAM KATSJATOERIAN

MASQUERADE SUITE

EINOJUHANI RAUTAVAARA

INCANTATIONS FOR PERCUSSION SOLO AND ORCHESTRA

EDWARD ELGAR

ENIGMA VARIATIONS OP. 36

DIRIGENT JURJEN HEMPEL **SOLISTE** KALINA VLADOVSKA, *SLAGWERK*

SPEELDATA

29 DECEMBER 2019	20.00	GEERTEKERK, UTRECHT
30 DECEMBER 2019	20.00	THEATER ORPHEUS, APELDOORN
3 JANUARI 2020	20.00	CUNERAKERK, RHENEN
4 JANUARI 2020	20.00	OOSTERPOORT, GRONINGEN (BESLOTEN)
5 JANUARI 2020	14:30	THEATER HANZEHOF, ZUTPHEN

Met dank aan NJON, vrienden, vrijwilligers en repetitoren.

Repetitoren Arthur Ornee (viool 1), Michael Rein (viool 2), Frank Brakkee (altviool), Sebastiaan van Halsema (cello), Peter Stotijn (contrabas), Susan Brinkhof (houtblazers), Joost Smeets (koperblazers) en Nando Russo (slagwerk)

Vrijwilligers Emma Bouman, Coen van den Bos

Stichting Nationale Jeugdorkestren Nederland (NJON): Annet van Os, Ruud Derks, Maartje Benders, Anne Pagnier, Ewout van Dingstee en Voline van Teeseling

Foto's Sarah Wijzenbeek, Rens Dekker

Ontwerp en realisatie Marloes Brokers, www.mooilucht.nl.

JEUGDORKEST NEDERLAND

In het Jeugdorkest Nederland (JON) spelen ongeveer 75 getalenteerde jongeren (14-21 jaar) afkomstig uit het hele land. De leden zijn allen enthousiast met muziek bezig en combineren school of een opleiding met de liefde voor hun instrument. Diverse leden van het JON volgen een (voor)opleiding aan een conservatorium. Hun frisse en uitstekende orkestspel onder de stimulerende leiding van dirigent Jurjen Hempel is daarmee meteen een prikkelend pleidooi voor de klassieke muziek, waaronder ook de hedendaagse orkestmuziek. Het Jeugdorkest Nederland is opgericht in 1959 en nog altijd hét landelijk jeugdsymfonieorkest voor aanstormend muzikaal talent. Sinds dit jaar vormen het Jeugdorkest Nederland en het Nationaal Jeugdorkest samen de Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON): de plek voor talentontwikkeling op topniveau!

Vanaf de oprichting in 1959 door dirigent Ru Sevenhuysen staat bij het JON het samen muziek maken op een hoog niveau voorop. In de repetitieperiodes wordt enthousiast gewerkt aan een volwaardig en uitdagend concertprogramma. Er is veel aandacht voor techniek, repertoire, interpretatie en stijl. De jongeren krijgen bij het JON de optimale mogelijkheden om zich verder te ont-

plooiën. De verworven muzikale bagage nemen ze weer mee naar de andere orkesten en ensembles waarin ze spelen. Het Jeugdorkest Nederland is voor veel leden een stimulans om voor een toekomst als beroepsmusicus te kiezen. Maar ook voor degenen die een andere stap ambiëren, is het JON een fantastisch orkest om in te spelen.

www.jeugdorkest.nl

ORKESTBEZETTING

VIOOL 1 Noor Hendriks (concertmeester)*, Lucien Renette, Eva Maria de Nooij, Bo Degger, Saskia de Bruin, Xander Wassenaar*, Iris Zwanenbrug, Nigel Menting, Freke van Krimpen, Wieke Kramer, Remi Blokker, Syl van Heeringen **VIOOL 2** Emma Steinmann (av), Sannah de Haas, Julia van Veen, Noam Grunfeld, Celine Kernkamp, Sofia Schuddeboom, Saskia Attema, Miki Rigutto, Karolien Oostra, Judith Vuijk, Sophia Boomsma, Pieter van den Broeck, Marije van den Bogaard, Daphne Biron **ALTVIOOL** Pien ten Have (pl av), Arkady Belkherov, Sophie Capelle, Marit Eradus, Noa Pierik, Florian de Jonge, Veerle Dickhoff **CELLO** Laura Havik (av), Raven Hessels, Douwe Eisses*, Charlotte Schoonhoven, Madelief Rademaker, Leyah de Priester, Sybren de Vries **CONTRABAS** Anneke Attema (av), Marijn Blokker, Mischa Niemel, Kayla Semedo Moreira, Judith Capelle, Wiek van Venetie **FLUIT** Elma Spons, Robin van de Pavverd **HOBO** Casijn Broerse, Joey Bormans **KLARINET** Maarten Takken, Mariëtte Koens **FAGOT** Adam Luttmer, Mariska Rietman **HOORN** Camiel Lemmens, Sybren Faber, Chris Nicolai, Tobias van der Wardt **TROMPET** Lisa Schiffler, Eva Ye, Rik Heijnen **TROMBONE** Bente van der Brug, Floris van Daalen, Pelle van Esch **TUBA** Daniel Schwagermann **SLAGWERK** Jord Spruyt, Joep de Mooij, Steije Maurer

*Orkestleden met een * achter hun naam hebben een instrument van het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds (NMF) in bruikleen.*

JURJEN HEMPEL

dirigent

Jurjen Hempel is sinds 2000 dirigent van het Jeugdorkest Nederland. Hij wordt beschouwd als een van de meest interessante en veelzijdige Nederlandse dirigenten van zijn generatie. Al tijdens zijn studie aan het Utrechts Conservatorium bij David Porcelijn en Kenneth Montgomery werd hij uitgenodigd om Edo de Waart, Hans Vonk en David Robertson te assisteren. In 1994 nam Jurjen Hempel deel aan de beroemde dirigentencursus in Tanglewood, waar hij les kreeg van Seiji Ozawa, Bernard Haitink en Lorin Maazel. Zijn debuut bij het Radio Filharmonisch Orkest in 1989 vormde het begin van zijn dirigentenloopbaan, waarna zijn naam definitief gevestigd werd toen hij in 1995 tijdens het Sibelius Dirigenten Concours in de finale eindigde. In 1997 werd hij benoemd tot assistent van Valery Gergiev bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest en in datzelfde jaar debuteerde hij met hetzelfde orkest in Het Concertgebouw.

Naast Nederlandse orkesten en ensembles werkt Jurjen Hempel met een groot aantal buitenlandse orkesten zoals het BBC Symphony Orchestra, BBC Scottish Symphony Orchestra, Helsinki Philharmonic, Finnish Radio Symphony Orchestra, Orchestre Poitou-Charentes en Orchestre National Bordeaux Aquitaine. Ook was hij de eerste Nederlandse dirigent ooit die in het befaamde Mariinsky Theater in Sint Petersburg optrad. Hij voerde daar in 1997 de opera Salome van Richard Strauss uit met het Mariinsky Opera Gezelschap. In 2012 maakte Jurjen Hempel zijn debuut bij het Koninklijk Concertgebouworkest en is hij benoemd tot Music Director bij het Joensuu City Orchestra in Finland. Sinds september 2018 is hij tevens chef-dirigent van Opera de Toulon in Frankrijk.

Naast het werken met professionele orkesten is Jurjen een groot inspirator voor jonge musici. Hij werkt jaarlijks met verschillende conservatorium-orkesten en is al negentien jaar de vaste dirigent van het Jeugdorkest Nederland. Zijn missie is het overdragen van de liefde voor muziek aan jongeren en het ontwikkelen van hun talent. 'Bij het JON gaat het om het plezier van het samenbrengen van de muzikale scherven aan het begin tot een prachtig concert aan het eind.'

www.jurjenhempel.com

HET WINTERPROJECT VAN

het Jeugdorkest Nederland wordt mede mogelijk gemaakt door:

unica

stayokay

Gemeente Enschede

Stichting
Vrienden van
JeugdOrkest Nederland

majestic

**STICHTING
DE WEILLE OGIER**

A photograph of a woman with long, wavy brown hair, wearing a green button-down shirt over a black top, playing a marimba. She is looking down at the instrument with a focused expression. The marimba has dark wooden keys and mallets with black heads. The background is a bright, white, slightly out-of-focus space.

**KALINA
VLADOVSKA**
solist

Slagwerkster Kalina Vladovska ontving als finalist van het Prinses Christina Concours 2019 de JON-prijs, wat betekent dat zij als solist mag optreden tijdens de JON wintertournee. De talentvolle twintigjarige Bulgaarse sleepte in datzelfde Prinses Christina Concours tevens de eerste prijs in de wacht.

Kalina begon haar carrière op haar twaalfde toen ze werd aangenomen op de National Music School Lyubomir Pipkov in Sofia (Bulgarije). Afkomstig uit een familie van slagwerkers ging het snel met haar ontwikkeling. Al in haar eerste jaar op deze school ging ze mee op tournee met de European Spirit of Youth Orchestra en snel daarna won zij diverse prijzen in Slovenië (2014), Roemenië (2014) en Bulgarije (2016). In 2017 werd zij aangenomen aan het Prins Claus Conservatorium in Groningen in de klas van Tatiana Koleva, Joeke Hoekstra en Mihaly Kaszas. Al heel snel daarna werd zij gevraagd voor de Youth Percussion Pool, opgericht door percussionist Tatiana Koleva. Dit internationale toptalent percussie-ensemble treedt onder andere op in het Bimhuis, De Doelen en bij het Grachtenfestival. Ook nam Kalina in deze periode samen met organist Sietze de Vries het stuk Suite de Danses voor orgel en slagwerk van Michael Praetorius op voor het album Orgelprobe.

Dit najaar kreeg Kalina's carrière een verdere boost door optredens in Podium Witteman (20 oktober 2019), bij het Radio 4-programma AVROTROS Spiegelzaal in Het Concertgebouw (27 oktober 2019) en door een tournee met de Youth Percussion Pool.

ARAM KATSJATOERIAN (1903-1978)

Masquerade Suite

Wals

Nocturne

Mazurka

Romance

Galop

De Armeen Aram Iljitsj Katsjatoerian was componist en cellist en, samen met Prokofjev en Sjostakovitsj, een van de populairste en meest succesvolle componisten die de Sovjetunie heeft voortgebracht. Zijn eindexamenwerk aan het Conservatorium van Moskou, zijn eerste symfonie uit 1934, was al meteen een succes en met zijn pianoconcert (1937) en vioolconcert (1940) verwierf hij internationale bekendheid. Alhoewel hij drie Stalinprijzen en één Leninorde ontving, kwam hij ook in aanvaring met de Sovjetautoriteiten die hem in 1948 van modernisme en burgerlijke decadentie beschuldigden, een aantijging waar hij pas na de dood van Stalin kritisch op kon reageren.

Katsjatoerian was gefascineerd door de Armeense, Georgische en Azerbeidzjaanse volksmuziek, invloeden die in zijn muziek duidelijk terug te horen zijn. In het Westen is hij voornamelijk bekend geworden als componist van instrumentale concerten en levendige composi-

ties voor ballet (zoals de beroemde Sabeldans uit het ballet *Spartacus*), maar hij schreef ook symfonieën en werken voor orkest, film en theater en patriottische en populaire liederen. Ook de *Masquerade Suite* behoort tot zijn bekendere werken.

De *Masquerade Suite* was een opdrachtwerk, dat Katsjatoerian in 1941 schreef bij het toneelstuk *Masquerade* uit 1935 van de Russische dichter en schrijver Mikhail Lermontov. Lermontov moest het werk overigens meerdere keren herschrijven om door de Sovjetcensuur te komen. Het stuk, dat gelijkenissen vertoont met Shakespeare's *Othello*, gaat over het vermeende overspel van Nina, de vrouw van de hoofdpersoon, tijdens een gemaskerd bal en het loopt dramatisch af. Het toneelstuk, inclusief muziek, ging op 21 juni 1941 in Moskou in première, maar de productie werd afgebroken na de inval van Duitsland in de Sovjetunie. Katsjatoerian droeg de wals uit *Masquerade Suite* op aan Alla Kazanskaya, de actrice die tijdens de première de rol van Nina speelde.

BEETHOVEN BARTÓK PIJPER

WWW.NJO.NL/WINTERTOURNEE

19 – 27 JANUARI 2020

ED SPANJAARD – DIRIGENT

NINO GVETADZE – PIANO

PIJPER – SYMFONIE NR. 3

BEETHOVEN – PIANOCONCERT NR. 4

BARTÓK – CONCERT VOOR ORKEST

**NATIONAAL
JEUGDORKEST**

EINOJUHANI RAUTAVAARA (1928-2016)

Incantations for solo percussion and orchestra

Pesante

Espressivo

Animato

Einojuhani Rautavaara is, na Jean Sibelius, de meest bekende en populaire componist van Finland. Hij schreef zo'n 150 werken in heel diverse stijlen en vormen, waaronder acht symfonieën, negen opera's en twaalf concerten. De in 1928 in Helsinki geboren Rautavaara stond in 1954 voor het eerst in de internationale schijnwerpers met zijn werk *A Requiem for Our Time*, waarmee hij de Thor Johnson Contest won. Het was dit werk dat de grote Finse componist Jean Sibelius ertoe bewoog hem voor te dragen voor een beurs waarmee hij aan de Juilliard School in New York kon studeren. Ook nam Rautavaara in de VS les van o.a. Aaron Copland in Tanglewood. In 1957 voltooide hij zijn opleiding aan de Sibelius Academy.

Rautavaara's stijl is door zijn carrière heen veranderd van twaalftoonmuziek naar wat men in het algemeen beschrijft als neoromantisch en mystiek, met veel verwijzingen naar de Finse mythologie. Tot deze laatste categorie behoort ook het werk *Incantations for solo percussion*

and orchestra, dat Jeugdorkest Nederland met soliste Kalina Vladovska uitvoert tijdens deze wintertournee. *Incantations* betekent 'bezweren' of 'magische rituelen'. De compositie was een opdracht van vier orkesten (London Philharmonic, Baltimore Symphony Orchestra, Rotterdams Philharmonisch en Tampere Philharmonic) en werd opgedragen aan de virtuoze en internationaal zeer bekende slagwerker Colin Currie. Het werk ging in première in 2009 met Currie als solist en werd uitgevoerd door het London Philharmonic Orchestra onder leiding van Yannick Nézet-Séguin.

Rautavaara voltooide de *Incantations*, bestaande uit drie delen, vrijwel helemaal nog voordat hij Colin Currie had ontmoet. Toen Currie Rautavaara echter opzocht om het werk door te nemen, was Rautavaara zo onder de indruk van de slagwerker dat hij extra ruimte voor een cadens inlaste. *Incantations for solo percussion and orchestra* is daarmee ook een proeve van bekwaamheid en virtuositeit voor de solist en vraagt een enorme behendigheid en goed uitgedachte choreografie. Kalina Vladovska bespeelt twintig instrumenten om het werk uit te voeren en speelt het hele werk volgens de oorspronkelijke instrumentatie, in tegenstelling tot Collin

Currie die enkele instrumenten verving. Het werk bestaat uit drie delen en opent én eindigt met het orkest, dat al snel het gesprek aangaat met de solist, beginnend op de marimba. De kern van het stuk zit in het tweede deel, *Espressivo*, waarin de vibrafoon een sprookjesachtig verhaal vertelt. In de finale, met daarin de cadens, komt

Rautavaara's mystieke kant het meest tot uitdrukking. Zelf schreef de componist over dit deel: 'Het zou een sjamaan kunnen voorstellen in een hortend en stotend ritme.' Of hij daarmee de solist of de muziek bedoelde laat hij in het midden.

EDWARD ELGAR

(1857-1934)

Variations on an Original Theme for orchestra, op. 36 (Enigma)

Theme (Andante)

Variation I. (L'istesso tempo): C.A.E. (Caroline Alice Elgar, de vrouw van de componist)

Variation II. (Allegro): H.D.S. - P. (Hew David Steuart-Powell, een amateurpianist)

Variation III. (Allegretto): R.B.T. (Richard Baxter Townshend, schrijver)

Variation IV. (Allegro di molto): W.M.B. (William Meath Baker, landheer)

Variation V. (Moderato): R.P.A. (Richard Penrose Arnold, muziek liefhebber)

Variation VI. (Andantino): Ysobel (Ysobel Fitton, amateur-altvioliste)

Variation VII. (Presto): Troyte (Arthur Troyte Griffith, architect)

Variation VIII. (Allegretto): W.N. (Winifred Norbury, bewoonster van een 18de-eeuws landhuis)

Variation IX. (Adagio): Nimrod (August Jaeger, muziekuitgever en soulmate van de componist)

Variation X. (Intermezzo: Allegretto): Dorabella (Dora Penny, goede vriendin van de Elgars, genoemd naar een personage uit de opera Cosi fan tutte)

Variation XI. (Allegro di molto): G.R.S. (George Robertson Sinclair, organist.)

Variation XII. (Andante): B.G.N. (Basil G. Nevison; amateurcellist)

*Variation XIII. (Romanza: Moderato): * * * (anoniem persoon, alhoewel mogelijk Lady Mary Lygon of Helen Weaver, met wie Elgar verloofd was geweest)*

Variation XIV. (Finale: Allegro - Presto): E.D.U. (uitspraak "Edoe", koosnaam die Elgars vrouw voor haar man bezigde. Het gaat in deze variatie om Elgar zelf)

Edward William Elgar was de componist die rond 1900 de Britse klassieke muziek weer op de internationale kaart zette. Hij wordt gezien als representant van de late Romantiek en daarmee als geestverwant van Brahms, Liszt, maar ook Dvořák en Tsjajkovski. In zijn muziek gaat het in de eerste plaats om het aanspreken van het gevoel, onder andere met uitgesponnen lyrische melodieën. Elgar was een selfmade man die weliswaar uit een muzikale familie kwam, maar die zich toch grotendeels zonder opleiding bekwaamde tot concertmeester, arrangeur en dirigent.

Met zijn werk *Enigma Variations*, dat hij componeerde in 1889-1899, brak Elgar internationaal door als componist en zorgde hij voor een herontdekking van de Britse muziek. De *Enigma Variations* is een orkestwerk dat bestaat uit veertien delen: deel één is het thema, gevolgd door twaalf variaties op dat thema en een finale. In het laatste deel laat Elgar twee variaties terugkeren: variatienummer negen en één. Omdat Elgar niet wilde eindigen met nummer 13, noemde hij de finale een veertiende variatie.

De *Enigma Variations* is in veel opzichten een bijzonder werk. Elgar begon de compositie op 21 oktober 1898 thuis achter de piano. Een melodie die hij speelde trok de aandacht van zijn vrouw. Zij zei dat ze hem mooi vond en vroeg of hij hem

nog eens voor haar wilde spelen. Om haar te vermaken begon Elgar daarop verschillende variaties te improviseren. Elk van deze variaties was een muzikaal portret van een van hun vrienden met daarin zowel een algemene muzikale indruk van de persoonlijkheid van de 'geportretteerde', als verwijzingen naar een specifieke karaktertrek of gebeurtenis. Voorbeelden zijn het stotteren van Dorabella (variatie 10), de lach van Winifred Norbury (variatie 8) en het gesprek dat hij had met zijn vriend en uitgever Jaeger tijdens een wandeling (variatie 9, *Nimrod*) en dat hem aanspoorde door te gaan met componeren. Variatie negen, *Nimrod*, is het meest bekend en wordt geregeld apart uitgevoerd.

Het meest bijzonder is wel het feit dat het stuk een geheime verwijzing – *enigma* betekent 'geheim' – herbergt. Elgar gaf daarover wel enkele hints, maar hij verstrekke nooit volledige opheldering. Sinds 1899 zijn er vele pogingen gedaan om het *enigma* op te lossen. Of de oplossingen kloppen zullen we misschien wel nooit weten, maar één ding is zeker: het gaat om een in het werk verborgen melodie die zowel het belangrijkste thema van het werk is, als toch zelf niet wordt gespeeld. Ga er maar aan staan!

rieten.nl

**Sinds 2003 uw webwinkel voor alle
accessoires voor saxofoon en klarinet**

**Rieten, mondstukken, rietbinders,
onderhoudsmiddelen, lessenaars,
lessenaarverlichting en veel meer.**

www.rieten.nl | info@rieten.nl | 0187-652037

(HER)ONTDEK NEDERLAND

BIJ EEN VAN ONZE 22 LOCATIES!

*Lekker een paar dagen weg, gewoon in Nederland.
Geen reisstress en dus echt even dat relax-momentje
pakken. Dat klinkt toch als muziek in de oren!*

We zitten op de meest prachtige plekken. Van de Wadden tot Maastricht en van de Veluwe tot de Zeeuwse kust. Ontdek de omgeving op de fiets, waai uit op het strand of geniet van een barbecue bij het hostel. Je hoeft je dus zeker niet te vervelen! En 's ochtends staat uiteraard een heerlijk ontbijtje voor je klaar.

Kom je ook?

Ga naar stayokay.com en kies jouw favoriete locatie. We hopen je snel in een van onze hostels te mogen verwelkomen!

stayokay

STICHTING VRIENDEN

De Stichting Vrienden van het JON werft donateurs onder particulieren, oud-orkestleden en andere belangstellenden. Met de bijdragen van de Vrienden worden individuele, minder draagkrachtige orkestleden gesteund die een beroep doen op het Fonds JONG talent. Daarnaast steunen de Vrienden het orkest bij de aanschaf of de reparatie van instrumenten en incidenteel bij bijzondere projecten.

De Stichting Vrienden van het JON is aangemerkt als een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Schenkingen aan de Stichting Vrienden van het JON zijn fiscaal aftrekbaar. Daarnaast hoeft de stichting geen belasting over giften te betalen. Wij geven u hierover graag meer informatie.

Donaties zijn natuurlijk ook van harte welkom als u geen Vriend wilt worden! Wilt u een eenmalige donatie doen? Dat kan op rekeningnummer NL42INGB0007408803 t.n.v Stichting Vrienden van het Jeugdorkest Nederland te Apeldoorn. Het bedrag komt volledig ten goede aan het Fonds JONG talent.

BESTUUR STICHTING VRIENDEN VAN HET JON

Maurits Haenen - *voorzitter*

Kornelis de Vries - *penningmeester*

Michiel van Esseveld - *lid*

Douwe Zuidema - *lid*

Alexander Buskermolen - *lid*

MEER INFORMATIE?

vrienden@jeugdorkest.nl of via www.jeugdorkest.nl/stichting-vrienden

Van der Glas in Heerenveen,
the place to be voor alle muziekinstrumenten!

nieuw • occasions • onderhoud • winkel & webshop

vanderglas.nl
ENJOY YOUR SKILLS

unica
samen maken we de toekomst

www.unica.nl

**JEUGDORKEST
NEDERLAND**

Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON)

Churchillplein 1, 7314 BZ Apeldoorn

055 579 12 21

info@njo.nl, www.jeugdorkest.nl

**NJON NATIONALE
JEUGDORKESTEN
NEDERLAND**

 @JeugdorkestNederland

 @jeugdorkest_nl

 JeugdorkestNL

Het Jeugdorkest Nederland is vanaf 15 februari 2019 onderdeel van Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON). De NJON is aangemerkt als een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Schenkingen aan Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland zijn fiscaal aftrekbaar. Informatie over de ANBI-gegevens van de NJON vindt u op www.njo.nl/anbi.

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI